

18 KASIM DÜNYA KOAH GÜNÜ

Müzmin Tıkalı Akciğer Hastalığı olarak tanımlanan **Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH)** ilerleyici bir akciğer hastalığıdır.^{1,2}

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 2005 yılı verilerine göre şiddetli KOAH hastası olan 65 milyon insan mevcut olup, tüm ölümlerin yüzde beşi olan, üç milyondan fazla insan KOAH nedeniyle hayatını kaybetmiştir.³ Dünya Sağlık Örgütü 2012 yılı verileri göre ise KOAH bağlı ölümlerin tüm ölümler arasındaki payının yüzde altı olduğu görülmektedir.¹ Günümüzde KOAH'ın, 40 yaş üstü yetişkinlerde görülme sıklığı %15-20'dir. Bir başka ifadeyle, 40 yaşın üzerindeki her beş ya da altı kişiden birisi KOAH hastasıdır. Türkiye'de ölümler arasında solunum sistemine ait hastalıklar üçüncü sırada yer almaktadır. Solunum sistemi hastalıklarına bağlı ölüm nedenlerinin başında da KOAH gelmektedir.⁴

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığına neden olan en önemli risk faktörü tütün kullanımı (sigara içme) ve sigara dumanından pasif etkilenim olduğu bilinmektedir.¹ Bunun dışında diğer nedenler de mesleki tozlar ve kimyasallar, ev içi ve dışı hava kirliliği, çocuklukta sık geçirilmiş alt solunum yolu enfeksiyonları, tezek, odun gibi yakıt kullanımı, düşük sosyoekonomik düzey olarak sıralanabilir.^{1,2,4}

Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığında en sık görülen belirtiler; nefes darlığı, müzmin seyirli öksürük ve balgam çıkarmadır.^{2,4,5} Hareket ettikçe nefes darlığı görülmekte, hastalığın dercesine göre nefes darlığının şiddeti değişmektedir.⁵ Özellikle 40 yaş üzerinde ve tütün kullanan kişiler bu belirtiler açısından dikkatli olmalıdır. Bu bulgulardan herhangi biri bulunan kişilerin mutlak hekime başvurması gerekmektedir.^{2,4} Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığında tanı "nefes ölçüm testi" ile konmaktadır.^{1,2,4}

Hastalığın ilerlemesi önlenemez, belirtileri kontrol altına alınabilir. Hastalıktan korunmak ve ilerlemesi engellemek için mutlaka tütün kullanımı bırakmak gerekmektedir. Bunun dışında tozlu, dumanın yoğun olduğu ortamlarda bulunmaktan kaçınılmalıdır. KOAH tanısı almış kişilerin de hekimler tarafından belirlenen ilaç tedavilerini düzenli olarak kullanması gerekmektedir.^{1,4,6}

Bu yıl 18 Kasım olarak belirlenen Dünya KOAH günü faaliyetleri "KOAH'a Karşı Küresel Girişim Grubu (Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease; GOLD)" tarafından sağlık çalışanları ve KOAH hasta gruplarının işbirliğinde yürütülmektedir. Amacı KOAH konusunda farkındalığın artırılması olan bu günlerin ilk 2002 yılında düzenlenmiş olup o yıldan bu yana her yıl KOAH konusunda bir tema belirlenmektedir. Bu yılın teması '**ÇOK GEÇ DEĞİL !**' olarak belirlenmiştir.⁷ Bu temayla KOAH tanısı almamış olan ya da aldıktan sonra herhangi bir aşamada olan kişilerin durumlarını iyileştirmek için yapabileceklerinin olduğuna vurgu yapılmaktadır. Ülkemizde bu yıl Sağlık Bakanlığı, Türk Toraks Derneği, KOAH bilincini artırmak için kurulan insiyatif (GARD) ve DSÖ bu tema çerçevesinde 'HASTALIĞI TANIYIN, HAYAT SİZDEN UZAKLAŞMASIN' mesajını topluma vermektedir.²

¹ World Health Organization. Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) [Internet] <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs315/en/> Erişim: 15.11.15.

² Global Alliance against Chronic Respiratory Diseases (GARD) Türkiye. Dünya KOAH Günü 2015 Basın Bildirisi. [Internet] <http://gard.org.tr/haberler/98-koahbb.html> Erişim: 15.11.15.

³ World Health Organization. Burden of COPD. [Internet] <http://www.who.int/respiratory/copd/burden/en/> Erişim: 15.11.15.

⁴ [Internet] <http://www.toraks.org.tr/halk/Page.aspx?d=10> Erişim: 15.11.15.

⁵ [Internet] <http://gard.org.tr/halka-yonelik/23-koah-belirtileri-nedir.html> Erişim: 15.11.15.

⁶ [Internet] <http://gard.org.tr/halka-yonelik/25-koah-nasil-tedavi-edilir.html> Erişim: 15.11.15.

⁷ [Internet] <http://www.goldcopd.org/wcd-about.html> Erişim: 15.11.15.